

INNOSTAVA ELINVOIMAINEN ESPOO -OHJELMA, OHJAUSRYHMÄ

Aika	maanantai 21.8.2017 klo 14.00–16.00
Paikka	Visio, Asemakuja 2, 5. krs
Paikalla	Pia Kauma (pj) Johanna Karimäki (varapj) (saapui klo 14.09) Mikko Kiuttu Kimmo Oila (saapui klo 14.20) Mika Helenius (saapui klo 14.32) Toni Seppänen Tuula Antola Susanna Tommila (poistui 15.54) Kristiina Erkkilä (poistui klo 15.18) Johanna Lyytikäinen Maria Jyrkkä Olli Isotalo (saapui klo 14.09, poistui klo 15.00) Riikka Puusniekka
Nuorisovaltuutettu	Akseli Kilpeläinen
Ohjelmapäällikkö	Harri Paananen
Viestintävastaava	Mari Ala-Mikkula
Muut kutsutut	Jaakko Hyry, Kantar TNS (kohta 2) Tuula Miettinen (kohta 2) Teuvo Savikko (kohta 2) Markku Markkula

1 Kokouksen avaus ja esittäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.03. Kokouksen alussa käytiin lyhyt esittäytymiskierros.

2 Espoo yritysten toimintaympäristönä -tutkimuksen tulokset (Jaakko Hyry)

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää tekijöitä, joilla on merkitystä yritysten sijoittumisessa Espooseen sekä pysymiseen Espoossa. Selvityksessä haetaan vastauksia, miten kaupungin pitäisi parantaa toimintaansa ja palvelujaan. Alun perin tutkimus saatiin käyntiin Kilpailukyky, innovatiivisuus ja yrittäjyys -kehitysohjelman aloitteesta.

Ohjausryhmän käsittely

Ohjausryhmä merkitsi tutkimuksen tulokset tiedoksi ja kävi keskustelua.

Tutkimus on tehty jo neljänä vuonna peräkkäin. Espoolaisten yritysten edustajien lisäksi on myös haastateltu yritysjohtoa Helsingissä, Vantaalla ja ympäryskunnissa. Tänä vuonna panostettiin erityisesti isompien yritysten mukaan saantiin, missä onnistuttiinkin.

Pk-yritysbarometrin mukaan suomalaisten pk-yritysten odotukset lähiajan suhdannenäkymistä ovat positiivisia. Työvoiman heikko saatavuus on erityinen ongelma. Helsingin seutukunta on Suomen neljänneksi paras alue yrityksille Elinkeinoelämän keskusliiton kuntarankingin mukaan.

Espoolaisten yrittäjien mielikuvat Espoon yritysilmastosta on kehittynyt myönteisesti. Yritysilmapiiri arvioidaan hyväksi. Yrittäjien mukaan heitä kuunnellaan hieman aikaisempaa enemmän. Yleistä mielikuvaongelmaa ei Espoossa ole.

Helsingissä on korkein arvio kokonaistyytyväisyydessä kunnan yritystoiminnan kannalta. Seuraavina tulevat Espoo ja Vantaa. Espoon kokonaistyytyväisyys on noussut edellisten vuosien tasosta.

Parhaat arviot Espoo sai toimitilojen saatavuudesta ja alihankkijoiden saatavuudesta. Heikoimmat arvot Espoo sai kaavoituksesta, yritysneuvonnasta ja julkisista hankinnoista. Työvoiman saatavuus on laskenut viime vuodesta.

Yritysten henkilömäärän arvioidaan lisääntyvän tai vähintään pysyvän ennallaan. Kohtaamisongelma on havaittavissa, sillä Espoossa 47 % yrityksistä on yrittänyt palkata osaajan siinä onnistumatta.

Espoossa käsitys yritysmyönteisyydestä on neljän vuoden aikana vähitellen parantunut, mutta ongelmakohdissa (esim. kilpailutus) on paljon kriittisiä ääniä.

Seuraavalle neljälle vuodelle voidaan miettiä uudet parametrit, jotka parhaiten palvelisivat nykyistä tilannetta.

[Yritystutkimus ohjelman työtilassa](#)

3 Ohjelman hyötytavoitteet (Harri Paananen)

Määritellään, miksi ohjelma toteutetaan ja miltä tilanne mahdollisesti näyttää ohjelman toteuttamisen jälkeen. Mikä on muuttunut ohjelman toteutuksen seurauksena? Mihin nykytilan haasteisiin on löydetty ratkaisuja? Tavoitetilan voi lisäksi kiteyttää sloganiksi (esim. ”Suomen toimivin demokratia”).

Kuvataan ohjelmalla tavoiteltavat vaikutukset. Hyötytavoitteet kuvaavat kehitystä, parannusta tai vaikutusta, jota ohjelmalla tavoitellaan. Hyötytavoitteiden avulla kuvataan ohjelman painopisteitä ja valintoja, joihin ohjelmatyö keskittyy.

Hyötytavoitteet esitellään kaupunginhallituksessa 2.10.2017 ja valtuustossa 16.10.2017.

Ohjausryhmän käsittely

Ohjausryhmä keskusteli hyötytavoitteista.

Edellisellä ohjelmakaudella Kilpailukyky, innovatiivisuus ja yrittäjyys -ohjelman hyötytavoitteina oli kilpailukyvyn edistäminen, innovaatioiden hyödyntäminen ja yrittäjyyden tukeminen. Ne toimivat yleisinä tavoitteina hyvin, mutta nyt olisi syytä miettiä tarkempia ja mitattavampia tavoitteita.

Muotoiluehdotus ohjelman tavoitteelle: Kansainvälisesti vetovoimaisten Smart & Clean -ekosysteemien ja -kokeilualustojen edistäminen on kaupungin kasvustrategian ytimessä. Kasvavalla tapahtumatarjonnalla vahvistetaan Espoon kansainvälisyyttä, viihtyisyyttä ja elinvoimaa. Työikäiset espoolaiset ovat vahvasti mukana työelämässä. Työelämän tarpeiden muuttuessa espoolaiset löytävät uusia mahdollisuuksia ja yritykset tarvitsemiaan osaajia. Kaupungin yritysmuotoisuutta kehitetään yhdessä yrittäjien kanssa.

Keskustelua:

- Työikäiset on rajoite – ihmiset ymmärtävät sen eri tavalla. **Työn edistämisen** Espoon alueella on tärkeää. Pitääkö ekosysteemi rajata Smart & Cleaniin vai voisiko olla ylipäättään ekosysteemit?
- Valtuustoryhmien puheenjohtajille kannattaa lähettää kommentteja. Olennaista olisi löytää ne työkalut, minkä avulla ohjelma saa aikaan uutta.
- Tällä kaudella olisi hyvä keskittyä **työllisyyteen**. Hankinnoissa kriteerinä on työllistäminen, mutta muuttuva työelämä ja erilaiset työelämän ja yrittäjyyden muodot tulisi huomioida paremmin.
- Äly on trenditermi, joka vanhenee pian. **Työllisyyspohjan** laajentaminen pitäisi olla ykkösprioriteetti.
- Kaupunkiorganisaatio pitää saada toimimaan paremmin yhteen. **Kumppanit** ovat tärkeitä.
- **Yritystutkimuksen arvosanojen nostaminen** pitäisi olla yksi ohjelmakauden hyötytavoite. Ei saisi tehdä mitään liian korkealentoista, vaan pysyä perusteemoissa.
- Mikä on ohjelmaryhmän rooli Espoo-tarinan tavoitteiden toteuttamisessa? Ohjelman pitää käynnistää jotain sellaista, **mikä ei kuulu kaupungin perustehtäviin, mutta millä on merkittävä rooli Espoo-tarinan tavoitteiden edistämässä.**
- Tarkempi tutkimus, mitkä asiat vaikuttavat **mielikuvien muodostumiseen yritystutkimuksessa.**

- Ohjelmalla pitää olla tarpeeksi kunnianhimoisia tavoitteita. **Yrittäjävaikutusten** arviointi espoolaisessa päätöksenteossa voisi olla yksi tavoite ohjelmalle. **Nuorisotyöttömyys** on Espoossa iso ongelma ja sen pitäisi sisältyä erityiskohderyhmänä tavoitteisiin. Liikoja rajoituksia ei kannattaisi tehdä.
- **Yrittäjyys- ja työllisyysvaikutusten** arviointia tehdään vähän, mutta tämä ohjelma voisi saada sen osaksi toimintaa.
- Miten mobilisoidaan muita tekemään? Mikä on kaupungin rooli? Innovaatioiden synnyttäjä ja levittäjä.
- Mitkä kumppanit voidaan valita. Tarvitaan tekemistä, ei puhetta.
- Tarvitaan benchmarkkausta.
- Voisiko olla tavoitteita, jotka **edistävät työkykyä ja toimintakykyä**, kun työllisyys on ohjelman näkökulmasta tärkeä seikka. Yksi hyvinvointi-ohjelman keskeisistä asioista on, että espoolaiset ottavat enemmän vastuuta omasta hyvinvoinnistaan.
- Pitää muodostaa **muutama teema, jotka ovat ohjelman näkökulmasta tärkeitä ja luoda niiden alle toimenpiteitä**. Elinvoima syntyy kansainvälisyydestä, työllisyydestä, innovatiivisuudesta, yrittäjyydestä.
- Ekosysteemiajattelu pitää kääntää kansankielelle: mitä oikeasti tarkoitetaan tavoitteilla. Mikä on kaupungin rooli? Kaupungin tekemisillä ei saa lisätä hintalappua asioille. Asioita ei myöskään tehdä yksin. Hyvinvointi liittyy kohtaanto-ongelmaan työvoiman saatavuudessa. Pitää pureutua oikeasti **konkreettiin** asioihin.
- Tärkeää huomioida sosiaalinen kestävyys. Vantaa on hyvä malli työllistämiskysymyksissä. **Kestävän kehityksen** tavoitteet on hyvä pitää mukana.
- **Työkyvyn ylläpitäminen** on olennainen asia. Konkretiaa tarvitaan siihen, miten työttömät (korkeastikoulutetut) saadaan pidettyä prosessissa mukana.
- Ohjelmien pitää tehdä enemmän **yhteisiä hankkeita**.
- On kaupungin linjaorganisaation tehtävä pitää ihmiset mukana. Pitää määritellä tarkemmin ne asiat, missä ohjelma voi olla mukana ja **mikä ei ole kaupungin normaalia toimintaa**.
- Jos asioita tehdään jo kaupungilla, siihen ei pitäisi ohjelmien puuttua.
- Pitää ymmärtää tulopuoli ja miten sitä voi hyödyntää kestävässä kasvussa.
- Tuodaan ohjelmaryhmälle tiedoksi asiat, mihin asioihin koulutuskumppaneiden kanssa ollaan kiinnitetty huomiota.
- Ohjelma pitää tehdä sellaisia vaikuttavia asioita, joiden kohdalla nähdään jo esim. **vuoden päästä tuloksia**. Mittarit pitää miettiä tarkkaan. Dataa löytyy monista asioista jo valmiina.

Puheenjohtajisto miettii keskustelun pohjalta uuden version ohjelman tavoitteista.

4 Ohjelmasuunnitelma (Harri Paananen)

Ohjelmasuunnitelma kuvaa ohjelman kokonaisuuden ja esittää suunnitelmat ohjelman toteutuksesta ja hallinnasta. Ohjelmasuunnitelma luo perustan kehitysohjelman toimeenpanolle, ohjaukselle ja seurannalle. Ohjelmasuunnitelmaluonnos laaditaan kehitysohjelman valmisteluvaiheen aikana ja se täydennetään lopulliseksi ohjelmasuunnitelmaksi suunnitteluvaiheen aikana. Ohjelmasuunnitelma dokumentoi valmistelu- ja suunnitteluvaiheessa käydyn keskustelun ja tehdyt linjaukset.

Ohjelmasuunnitelman valmistelun väliraportointi esitellään kaupungin johtoryhmälle

Ohjausryhmän käsittely

Ohjausryhmä kävi lähetekeskustelua ohjelmasuunnitelmasta.

Tietty pohja on olemassa, mutta suunnitelmasta ei tarvitse tehdä byrokraattista ja paperinmakuista. Päätetään suuria linjoja, ei kiveen hakattuja detaljeja.

Kuntien välistä vertailua voi tehdä, oli kyseessä mittarit tai indikaattorit. Pitää mitata toimenpiteiden onnistumista, ei ylätasoja.

Pitäisikö englanninkielisten palveluiden lisääminen olla myös tämän ohjelman agendalla. Mikä on keinovalikko, mikä kaupungilla on käytössä?

12.12.2017 ja valmis ohjelmasuunnitelma kaupunginhallitukselle 12.2.2018.

5 Espoo tapahtumakaupunkina -kyselyn tulokset (Tuula Antola ja Susanna Tommila)

Luonnonläheinen ja merellinen Espoon on vetovoimainen valtakunnallisten ja kansainvälisten tapahtumien kaupunki. Länsimetron myötä kehittyvä saavutettavuus nostaa Espoon tapahtumakaupunkina uuteen sarjaan.

Espoon tapahtumamääriin haetaan kasvua kaikissa sektoreissa. Kasvavalla tapahtumatarjonnalla vahvistetaan Espoon kansainvälisyyttä, viihtyisyyttä ja elinvoimaa.

Ohjausryhmän käsittely

Ohjausryhmä merkitsi kyselyn tulokset tiedoksi ja kävi keskustelua.

Keväällä 2017 teetettiin kyselytutkimus kaupungin toimijoille ja kumppaneille. Lähdettiin selvittämään, missä olemme tällä hetkellä. Espoo on jo iso tapahtumakaupunki, mutta voisimme olla paljon enemmänkin. Kulttuuripuolella on parhaiten systematisoitu kävijä- ja tapahtumatilastoja. Myös kansainvälisiä kongresseja tilastoidaan. Kaiken tyyppiset tapahtumat ovat elinkeinonäkökulmasta merkittäviä.

Espoossa on paljon potentiaalia tapahtumakaupunkina. Metron myötä mahdollisuudet nousevat entisestään.

Espoon ja seudun asukasmäärä, saavutettavuus ja ostovoimainen yleisö nähdään mahdollisuuksina. Suurimmat haasteet ovat kilpailevien kaupunkien tarjoamat paremmat ehdot, hankalat kulkuyhteydet ja tapahtumapaikan puute. Espoosta puuttuu 1000-2000

hengen tilaisuuksien tapahtumapaikat. Tarvitaan muuntojoustavia tiloja, jotka sopivat moneen tapahtumaan (City as a Service).

Vastaajat peräänkuuluttivat rohkeaa omaa otetta tekemiseen. Verkostomaista rakennetta pitää hyödyntää siten, että yhdessä naapurikaupunkien kanssa houkutellessa isoja, merkittäviä tapahtumia seudulle. Ohjelmaryhmä voisi olla luonteva paikka viedä asiaa eteenpäin. Tutkimus osoittaa, että halua kehittämiseen on, mutta vielä pitää päättää, minkälainen tapahtumakaupunki Espoo haluaa olla. Pitää profiloitua selkeästi.

[Kyselytutkimus ohjelman työtilassa](#)

6 Muut asiat

Kaupunginjohtaja ei ole vielä lyönyt lukkoon viranhaltijajäseniä. Lopullinen kokoonpano määrittyy lähiaikoina.

Ohjausryhmän kokouksiin voitaisiin valmistella taustoitusta Helsinki Business Hubista tai Espoo Innovation Gardenista.

Täydennetään ohjelmaryhmää asiantuntijoilla, esimerkiksi Espoon Yrittäjien ja YritysEspoon toimitusjohtaja Erkki Pärssinen sekä Espoo Marketingin toimitusjohtaja Jaana Tuomi.

7 Seuraavat kokoukset

Alustavat syksyn kokousajat (kutsut lähetetään erikseen):

- 25.9. klo 14–16
- 16.10 klo 14–16
- 20.11 klo 14–16
- 11.12 klo 14–16

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.02.

Allekirjoitukset

Pia Kauma
puheenjohtaja

Mari Ala-Mikkula
kokouksen sihteeri